

A közgyűlés elrendelte a mezőgazdasági részvénytársaság megalakításának előmunkálatait.

(Saját tudósítónktól.) Két tárgynál is heves viták és zajos jelenetek játszódtak le a szerdán megtartott májusi közgyűlésen. Dr. Kószó István napirendre-térést javasolt a tanácsnak afölött a javaslata fölött, hogy a *mezőgazdasági részvénytársaság* ügyében a szeptemberi közgyűlés elé érdemi javaslatot terjesszen a hatóság. A szerintünk kitűnő gondolatot annyira elvetendőnek tartotta, hogy a vele való alapos foglalkozástól is fel akarta menteni a tanácsot. Kószó felszólalása nyomán nagyobb vita keletkezett, a közgyűlés végül is elfogadta a tanács javaslatát. A mezőgazdasági részvénytársaságról érdemben a szeptemberi közgyűlésen határoznak.

Volt még felszólalás más tárgynál is, több szónok azonban csak a szinigazgatóválasztás ügyénél akadt, amiről külön cikkben számolunk be. Elhatározta a közgyűlés a tanács javaslatára, hogy *Tömörkény* István emlékét méltó módon megörökíti.

Lassan gyülekeztek a bizottsági tagok. A toronyóra elütötte a négyet és még csak imitt-amott volt látható egy-egy városatya. Csak a karzatok teltek meg mindjobban, főleg a szintársulat tagjaival, de csak azokkal, akik a jövő évben is Szegeden maradnak. Akik elszereződtek, azok nem mutattak nagy érdeklődést az igazgató-választás iránt. Negyedötkor harmincnál többen még alig voltak a teremben, amely később megtelt. Az ülés megnyitáskor csak a tanács tagjaival szaporodik a közgyűlésen résztvevők száma és csak lassan népesedik be a terem.

Dr. *Cicatricis* Lajos főispán elnökölt, a jegyzőkönyvet *Taschler* Endre főjegyző vezette. *Rack* Lipót felolvasta a polgármesteri jelentést, ami után az *indítványok* következtek. Dr. Kószó István indítványában elmondja, hogy a tanácsnak az a határozata, melylyel a baktói bérletárak 100 százalékos emelését mondotta ki, ellentétben áll azzal a miniszteri rendelettel, mely ugy szól, hogy a lejáró bérletek változatlanul meghosszabbítandók. Bokor Pál előadó elmondta, hogy a bérletek fentartása, vagy fölmondása ügyében a felekkel tárgyalásokat folytat s amíg a tárgyalásoknak eredménye nincs, az indítványra nem tehet konkrét javaslatot. A tanács az ügy érdemi részéről a júniusi közgyűlésen kíván előterjesztést tenni.

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

Dr. *Végman* Ferenc indítványára már régebben elhatározta a közgyűlés, hogy a tisztviselőknek minden gyermek után ad családi pótlékot. Minthogy e határozat jóváhagyása még mindig késik, dr. *Végman* most azt indítványozza, hogy a határozatot a tanács a jóváhagyásra való tekintet nélkül azonnal hajtsa végre. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés ne fogadja el az indítványt, tekintettel arra, hogy a polgármester a miniszteriumtól ígéretet kapott, hogy az ügyet rövidesen elintézik.

Dr. *Végman* Ferenc nem fogadja el a javaslatot, mert nem hiszi, hogy az ügyet hamarosan elintézik. Csodálkozik azon, hogy a hatóságok a háborúval kapcsolatos kérdésekről a békeidőbeli felfogással gondolkodnak. Ez slendriánság. A miniszteriumban rossz példát adnak. Programok jelennek meg egymásután, a sürgős ügyeket azonban hónapokig, évekig halasztják. Kéri indítványa elfogadását.

A közgyűlés dr. *Végman* indítványát elfogadta.

(Tanácsi előterjesztések.)

Taschler Endre bejelenti, hogy a belügy-miniszter a házbérfillérszabályrendeletet jóváhagyta. Dr. *Somogyi* Szilveszter polgármesternek néhány hét előtt a földművelésügyi miniszteriumban tudomására hozták, hogy őfelsége behatóan érdeklődött a Szeged-felsőtanyai vadzizek iránt. A polgármester most azt indítványozza, hogy a közgyűlés hódoló föliratban fejezze ki háláját és köszönetét őfelségének. A közgyűlés általános helyesléssel fogadta el a javaslatot.

Taschler Endre főjegyző jelenti, hogy dr. *Ivánkovits* Sándor halálával a központi választmányban megüresedett egy tagsági hely, melyre a főispán titkos szavazást rendel el és a szavazás tartamára a közgyűlést felfüggeszti. Öten *Balla* Kálmán szinigazgatóra szavaztak, a többi szavazat *Thomay* József lel kézsre esett.

(A mezőgazdasági részvénytársaság.)

A szavazás eredményének kihirdetése után a mezőgazdasági részvénytársaságról tárgyaltak. A tanács utasítást kér, hogy a szeptemberi közgyűlés elé terjesszen beható tanulmány után részletes javaslatot.

Dr. *Kószó* István elvi ellensége a mezőgazdasági részvénytársaságnak. Azt hiszi, hogy ez pénzügyi spekulációra adna alkalmat és üzérkedésre vezet. Mezőgazdasági részvénytársaságra nincs szükség.

Tonelli Sándor: Sejtelmé sincs, hogy miről van szó.

Dr. *Kószó*: A bankspekuláció megülő betűje az agrikulturának, ezért nem fogadja el a tanács javaslatát és kéri, hogy azt vegyék le a napirendről.

Wimmer Fülöp: Fel kell tenni Kószóról, hogy nem olvasta az indítványt. A részvénytársaság tisztán altruisztikus alapon állna és nem nyereségre dolgoznék.

Dr. *Kószó*: Akkor nem is részvénytársaság.

Wimmer Fülöp: Első sorban fel kell említeni, hogy az alaptőke fele a városé.

Obláth Lipót: Az a baja.

Wimmer Fülöp: Majd az üzleti szellem gondoskodik róla, hogy ez ne legyen baja. Ismerteti az indítványt, mely a többtermelést mozditja elő. Tegyük fel, — úgy mond — hogy Alsó- és Felsőtanyából kihasítanak 500—500 holdat. Ha a kiscgazdák látják, hogy belterjes gazdálkodással, gőzekével, új rendszerekkel hat mázsa helyett tíz mázsa terem holdankint, bizonyos, hogy ők is követni fogják a példát. Ismétli, hogy a mezőgazdasági részvénytársaságból senkinek egy fillér haszna nem lesz és az csupán a többtermelés érdekében szükséges. A tanács javaslatát fogadja el.

Dr. *Gerle* Imre: Kószó István indítványát fogadja el és kéri, hogy a közgyűlés térjen a kérdés fölött napirendre. A többtermelésnek az a főfeltétele, hogy azt termeljünk, ami hasznot hajtó. Akkor idejön egy részvénytársaság és a várostól kér pénzt és földet. Ha azok az urak annyira értenek a dologhoz, rendezzenek be maguk egy mintagazdaságot. Hat-hét métermázsánál többet földünkön a legokoszerűbb gazdálkodás mellett sem lehet termelni. A mi gazdáinknak csak azt kell megtanulni, hogy 20—25 holdon hogyan kell gazdálkodni, nem pedig, hogy egy ezer holdas birtokon hogyan kell berendezkedni. A mi gazdáinknak ut, vasut és megértés kell, nem mezőgazdasági részvénytársaság. Az indítványt a gazdák érdekei ellen valónak tartja.

Tonelli Sándor: A felszólalóknak fogal-

muk sincs a tárgyról, az indítványt el sem olvasták.

Dr. *Kószó* István: Ezt visszautasítom. Én elolvastam.

Tonelli Sándor: Akkor vagy én nem tudok írni, vagy dr. *Kószó* ur nem tud olvasni. A mezőgazdasági részvénytársaság nem kér földet, hanem megvásárolja a legmagasabb áron. Hol van itt a veszedelem, hol van itt az üzérkedés? Hogy merkantilista részről jött az indítvány, azért nem pártolják?

Wimmer Fülöp: Az a baj.

Tonelli Sándor: Nálunk az a baj, hogy a mi gazdáinknak semmi sem kell, ami merkantilista részről jön, hogy üzérkedéssel vádolják azokat, akik a legtisztább szándékkal állnak elő. Kéri az indítvány elfogadását.

Dr. *Becsey* Károly: Megállapítja, hogy az indítvány aláírói között nincs egy mezőgazdasággal foglalkozó ember.

Wimmer Fülöp: Indolencia.

Dr. *Becsey* Károly: Ne csodálkozzanak azon, hogy a gazdák ellene szólnak a merkantilistáknak. Mit szólnának az iparosok, ha mezőgazdák nagy ipari létesítmények eszméjével állnának elő.

Fölkiáltások: Tárt karokkal fogadnánk! Mi nem lennénk féltékenyek.

Dr. *Becsey* Károly: Egész Magyarországon a szegedi gazda gazdálkodik legbelterjesebben.

Taschler Endre: Hát hogy gazdálkodna belterjesen, mikor nincs trágyája?

Dr. *Becsey* Károly üzérkedésnek minősíti a mezőgazdasági részvénytársaságot.

Wimmer Fülöp: Programbeszéd. Mikor lesz a választás?

Dr. *Becsey* Károly nem fogadja el a tanács javaslatát.

Dr. *Batassa* Ármin: Ő sem merkantilista, sem agrárius. Miután pedig a merkantilisták azzal vádolják az agrárokat, hogy nem ismerik az indítványt, a gazdák pedig azzal a merkantilistákat, hogy sejtelmük sincs a gazdaságról, ő dilemmában van, hogy miképpen szavazzon. Miután a tanács egyelőre csak felvilágosító tanulmányt akar előterjeszteni, kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Papp István felszólalása után a közgyűlés nagy többsége a tanács javaslatát fogadta el.

(*Tömörkény* István emléke.)

Tömörkény István emlékének megörökítésével is foglalkozott a törvényhatósági bizottság. A tanács bejelentette Szeged nagyfiának elhunytát és kérte a közgyűlést, hogy fejezze ki részvétét, emlékét jegyzőkönyvileg örökítse meg, az Oroszlán-utcát *Tömörkény* István-utcának nevezze el, mondja ki továbbá, hogy a kulturpalota előtt a társadalom segítségével felállítja az emléksobrot és a Somogyi-könyvtár olvasótermében emléktáblát helyez el. Az elhunyt családjáról is szépen kíván gondoskodni a tanács, amennyiben javasolta, hogy a 2000 korona nyugdíjon felül évi 2400 korona járadékot is szavazzon meg a közgyűlés.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát.

(A hadikölcsön és egyéb ügyek.)

Ezután két szegedi plébánia városi segélyét ezer koronával, a plébániákon kívül tartott misék díjazását tíz koronára emelte fel a törvényhatósági bizottság.

Egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy úgy a fiu, mint a női felső kereskedelmi iskolához két-két, összesen négy helyettes tanárt alkalmaz, állásonként 2200 korona évi díjazás mellett, a helyettes tanároknak pályá-